

Seat No. : _____

JB2-115

January-2016

B.A., Sem.-VI

**CC-311 : Sociology
(Social History of India)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(2) તમે જે પ્રશ્ન લખો છો તેનો નંબર યોગ્ય રીતે દર્શાવો.

1. સામાજિક ઇતિહાસનો અર્થ-વ્યાખ્યા આપી, સામાજિક ઇતિહાસનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14
અથવા
ભારતમાં જાતિ તત્ત્વોનું વૈવિધ્ય અને મૂળભુત એકતા વિશે ચર્ચા કરો.
2. બ્રિટીશ યુગ દરમ્યાન ભારતની સામાજિક-આર્થિક, સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ વિશે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
સામાજિક સુધારણાનો અર્થ-લક્ષણો જણાવી, ભારતમાં સામાજિક સુધારણાની ચળવળોનું વર્ણન કરો.
3. ગાંધીજીનાં જીવન અને કાર્યો ચર્ચો. 14
અથવા
ગાંધીજીનો માનવ સંસાધન વિકાસનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
4. ભારતીય બંધારણ ઘડતરમાં ડૉ. આંબેડકરની ભૂમિકા વર્ણવો. 14
અથવા
ધર્મ અને સામાજિક ન્યાય વિશે ડૉ. આંબેડકરનાં વિચારો જણાવો.
5. (A) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : 7
(1) ભારતના ઇતિહાસને કેટલા ભાગમાં વહેંચી શકાય ?
(a) બે (b) ચાર (c) છ
(2) ભારતીય સમાજનું સ્વરૂપ શું છે ?
(a) વૈવિધ્યતા (b) સમાનતા (c) પછાત

JB2-115

1

P.T.O.

- (3) ભક્તિ આંદોલનની ભારતીય સમાજ પર શું અસર થઈ ?
 (a) ધર્મમાં શ્રદ્ધા સ્થપાઈ
 (b) અંધશ્રદ્ધા વધી
 (c) કંઈ નહીં
- (4) ગંગાનું મેદાન શાનું કેન્દ્ર હતું ?
 (a) વિશ્વવિદ્યાલયોનું (b) બજારોનું (c) ઉદ્યોગોનું
- (5) ગાંધીજી ઉપર કયા પુસ્તકનો પ્રભાવ હતો ?
 (a) હેમ્લેટ (b) અન ટુ ધીસ લાસ્ટ (c) બંધારણ
- (6) ગાંધીજીની સામાજિક પુનર્નિર્માણ યોજનાનો આધાર શું છે ?
 (a) નૈતિકતા (b) આધ્યાત્મિકતા (c) રૂપિયા
- (7) ડૉ. આંબેડકર મુંબઈની કઈ કોલેજમાં પ્રોફેસર તરીકે જોડાયા ?
 (a) સંત ઝેવિયર્સ (b) સીડનહામ (c) એકપણ નહીં

(B) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો :

7

- (1) ભારત વિવિધ ધર્મ-ભાષા, સંસ્કૃતિ અને જાતિતત્ત્વોનું સંગ્રહસ્થાન છે.
 (2) આઠમીથી બારમી સદીનો યુગ અંધકાર યુગ તરીકે ઓળખાય છે.
 (3) ઈ.સ. 1765થી 1858 સુધી ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનું ભારત ઉપર શાસન હતું.
 (4) રાજા રામમોહન રાયે બ્રહ્મોસમાજની સ્થાપના કરી હતી.
 (5) 1909માં આગબોટમાં ગાંધીજીએ 'સત્યનાં પ્રયોગો' પુસ્તક લખ્યું.
 (6) ગાંધીજી સ્ત્રીઓને નબળાઈનું પ્રતિક માનતા હતા.
 (7) ડૉ. આંબેડકર અસ્પૃશ્યોનાં અલગ મતદાર ક્ષેત્રનાં વિરોધી હતા.

Seat No. : _____

JB2-115

January-2016

B.A., Sem.-VI

**CC-311 : Sociology
(Social History of India)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Mention clearly the question no. you attempt.

1. Give the definition – meaning of Social History and explain the nature of social history. **14**

OR

Discuss about fundamental unity and diversity of race substance in India.

2. Discuss about social-economical and cultural situation of India during British period. **14**

OR

State the meaning and characteristics of Social Reforms and describe the social reform movements in India.

3. Discuss the life and working of Gandhiji. **14**

OR

Explain Gandhiji's theory of Human Resource Development.

4. Describe the role of Dr. Ambedkar in framing Indian Constitution. **14**

OR

State the Dr. Ambedkar's thought on religion and social justice.

5. (A) Write answer by selecting true option given below : **7**

(1) In how many parts, Indian History can be divided ?

(a) two (b) four (c) six

(2) What is nature of Indian society ?

(a) Diversity (b) Equality (c) Backward

JB2-115

3

P.T.O.

- (3) What is the import of Bhakti movement on Indian Society ?
(a) Establish faith in religion
(b) Increasing blind faith
(c) None
- (4) Whose Center of Ground of Ganga was ?
(a) Universities (b) Markets (c) Industries
- (5) Which Book had influence on Gandhiji ?
(a) Hamlet (b) Unto this last (c) Constitution
- (6) What is base of scheme of social reconstruction of Gandhiji ?
(a) Morality (b) Spiritualism (c) Money
- (7) In which college did Dr. Ambedkar joined as professor in Mumbai ?
(a) St. Xavier (b) Sidanham (c) None

(B) State whether the following statements are true or false :

7

- (1) India is Museum of various race substance, religion language and culture.
(2) The period from 8th to 12th Century was considered as darkness age.
(3) East India Company ruled on India from 1765 till 1858 A.D.
(4) Raja Ram Mohan Roy established Brahma Samaj.
(5) Gandhiji wrote the book 'My Experiments with Truth' in steamer in 1909.
(6) Gandhiji believed women as a symbol of weakness.
(7) Dr. Ambedkar was against for separate consistency of untouchable.
-